

Doğal Afetler ve Din: İslam Düşüncesi Bağlamında 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi

Kadir Güler

 <https://orcid.org/0000-0001-6388-0170> | gulerkadir62@gmail.com
Yüksek Lisans Öğrencisi, Siirt Üniversitesi, Siirt, Türkiye

Öz

Doğa olayları dünya tarihi kadar eski, olağanüstü tabiat hadiseleridir. Bu olaylar, vuku buldukları toplumlarda bir değişim meydana getirmeleri halinde afet adını alırlar. Bu değişim toplumlara göre farklılık arz edebilmekle beraber genel hatlarıyla ekonomik, sosyolojik, psikolojik, siyasi, dini, hukuki alanlarda meydana gelmektedir. Doğal afetlerin toplumda meydana getirdikleri değişimin farklılığı kadar, söz konusu değişim ile başa çıkma, mücadele ve kabullenme noktasında farklılıklar da söz konusudur. İnsan yapısı gereği duygusal yönü olan bir varlıktır. Dolayısıyla doğal afetler neticesinde, süreçle mücadele edebilmek için birtakım yardımlar alırlar. Bu yardımlar kültürel etkinlikler, sağlık tedavisi, spor faaliyetleri veya dini inançlar gibi çeşitlilik arz eder. Bizde bu çalışmamız da özellikle depremi yaşayan bireylerin süreci nasıl yönettikleri, yaşanan afet karşısında dinden nasıl ve ne derece faydalandıklarını ifade etmeye çalıştık. Dinlerin insanlık tarihi kadar eski olduğu ve dolayısıyla çok fazla dini düşüncenin varlığından dolayı çalışmamızı İslam dini ile sınırlı tuttuk. Bu itibarla öncelikle Kur'an-ı Kerim'in doğal afetlere yönelik ayetlerini ve İslam Peygamberi Hz. Muhammed'in afetlerle ilgili hadislerini inceledik. Daha sonra konumuzla alakalı literatür çalışması yaptık. İslam dininin asıl kaynaklarından ve ilgili çalışmalardan hareketle İslam'ın doğal afetlere yaklaşımını teorik düzeyde kısaca ele aldık. Çalışmamızın ana eksenine, 06.02.2023 tarihinde meydana gelen, asrın felaketi olarak nitelendirilen, 11 ili etkileyen Kahramanmaraş ili Pazarcık merkezli depremi aldık. Söz konusu deprem akabinde, depremzedelerin deprem ile nasıl başa çıktıklarını, bu süreçte dini inançlarından destek alıp almadıklarını ve dini düşüncelerinde herhangi bir değişikliğin olup olmadığını yapılandırılmış mülakat yöntemiyle tespit etmeye çalıştık. Mülakat çalışmamızda 20 kişi ile görüşme sağladık. Çalışmamızın teorik kısmını İslam dini ile sınırlı tuttuğumuzdan mülakat çalışmamızı da Müslümanlar ile sınırlı tuttuk ve saha çalışmamızı da Gaziantep ili ile sınırlandırdık. Bu bağlamda afetzedelerin ekseriyetinin depremi kader düşüncesi ile ilişkilendirdiklerini, Allah'ın bir takdiri olduğu düşüncesinin hâkim olduğunu tespit ettik. Bununla beraber depremi din ile bağdaştırmayan Müslümanlar ile karşılaştık ve gerekçelerini çalışmamızda belirttik. Araştırmamız İslam'ın doğal afetlere yaklaşımını ve Müslümanların afetler ile başa çıkma yöntemlerinin ortaya konması açısından önem arz etmektedir. Burada şunu da ifade etmemiz gerekir ki konuyla ilgili yapmış olduğumuz literatür taramasında, psikoloji çalışmalarının çoğunlukta olduğunu fark ettik. Biz doğal afetleri ve özellikle depremi din sosyolojisi açısından incelemeye çalıştığımızdan,

araştırmamızın, alandaki bir eksikliğin giderilmesi noktasında ayrı bir önemi haiz olduğu kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler

Din Sosyolojisi, Afet, Deprem, 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi, Dini Başa Çıkma.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan “Doğal Afetler ve Din: İslam Düşüncesi Bağlamında 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi” adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	23.07.2023
Kabul Tarihi	06.08.2023
Yayın Tarihi	10.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat, Sosyal ve Davranış Bilimleri, Sosyoloji ve Sosyal Bilimler
Araştırma Alanı	Din Sosyolojisi
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/454
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	10. Oturum - 28 Ağustos 2023 Pazartesi 11:00 - 12:10
Telif Hakkı	© 2023 Kadir Güler. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Güler, Kadir. “Doğal Afetler ve Din: İslam Düşüncesi Bağlamında 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi”. 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 69-72. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Natural Disasters and Religion: Kahramanmaraş Earthquake on February 6 in the Context of Islamic Thought

Kadir Güler

 <https://orcid.org/0000-0001-6388-0170> | gulerkadir62@gmail.com
Master's Student, Siirt University, Siirt, Türkiye

Abstract

Natural events are extraordinary natural events as old as world history. These events are called disasters if they bring about a change in the societies in which they occur. This change may differ according to societies; moreover, it occurs in economic, sociological, psychological, political, religious, and legal fields in general terms. As well as the difference in the change caused by natural disasters in society, there are also differences in coping, fighting, and accepting the said change. Man is an emotional creature by nature. Therefore, due to natural disasters, they receive some help to cope with the process. These benefits range from cultural activities, health care, sports activities, or religious beliefs. In this study, we tried to express how individuals who experienced the earthquake managed the process, and how and to what extent they benefited from religion in the face of the disaster. Since religions are as old as human history and, therefore, there are too many religious thoughts, we limited our study to the religion of Islam. In this respect, first of all, we studied the verses of the Qur'an, which refer to disasters, and the hadiths of Prophet Muhammad, the prophet of the Islam religion, about disasters. Then we did a literature study related to our subject. Based on the primary sources of the religion of Islam and related studies, we briefly discussed the approach of Islam to natural disasters at Theoretical level. On the main focus of our study, we included Kahramanmaraş province, Pazarcık centered earthquake that occurred on February 6, 2023, which was described as the disaster of the century and affected 11 provinces. After the earthquake in question, we tried to determine how the earthquake survivors coped with the earthquake, whether they received support from their religious beliefs in this process, and whether there was any change in their religious thoughts with the structured interview method. In our study process, we interviewed 20 people. Since we limited Theoretical part of our study to the religion of Islam, we limited our interview study to Muslims and limited our fieldwork to Gaziantep province. In this context, we have determined that the majority of the disaster victims associate the earthquake with the idea of destiny, and that the idea that it is a predestination of Allah is dominant. However, we encountered Muslims who did not associate the earthquake with religion, and we stated their reasons in our study. Our research is important in terms of revealing Islam's approach to natural disasters and Muslims' methods of coping with disasters. Here, we should also state that in the literature review, we have done on the subject, we have noticed that psychology studies are in the majority. Since we are trying to examine natural disasters and especially earthquakes in

terms of the sociology of religion, we believe that our research has special importance in terms of eliminating a deficiency in the field.

Keywords

Sociology of Religion, Disaster, Earthquake, Kahramanmaras Earthquake on 6 February, Religious Coping.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Natural Disasters and Religion: Kahramanmaras Earthquake on February 6 in the Context of Islamic Thought” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-23
Accepted	2023-08-06
Published	2023-08-10
Category	Art & Humanities, Religion & Theology, Social and Behaviour Sciences, Sociology & Social Sciences
Research Area	Religious Studies, Sociology of Religion
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/454
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 10 - August 28, 2023, Monday 11:00 - 12:10
Copyright	© 2023 Kadir Güler. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Güler, Kadir. “Natural Disasters and Religion: Kahramanmaras Earthquake on February 6 in the Context of Islamic Thought”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 69-72. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54